

SPIS TREŚCI

WSTĘP — 5

ŚREDNIOWIECZE — 10

U źródeł literatury polskiej — 14

Uniwersalne wzorce

średniowiecznego bohatera — 20

Asceta i święty — 20

Ideał rycerza średniowiecznego — 23

Rodzaj podsumowania z dopowiedzeniami historycznymi — 30

RENEZANS — 33

Rok 1543 w historii polskiej myśli renesansowej — 36

Mikołaj Rej i Jan Kochanowski — dwa źródła kulturowe polskiej
twórczości renesansowej — 39

Mikołaja Reja "ojcostwo" polskiej literatury — 40

"Ojcostwo" poezji Jana Kochanowskiego — 47

Pieśni — 52

Fraszki — 58

Pierwszy polski dramat: *Odprawa posłów greckich* — 60

Treny jako wyraz poetyckiej genialności — 61

Mikołaj Sęp Szarzyński — poezja na granicy dwu konwencji — 72

Podsumowania z dopowiedzeniami historycznymi — 74

BAROK — 78

Uwagi wstępne — 78

Poezja kunsztowna Jana Andrzeja Morsztyna — 80

Poczucie czasu i przemijania w poezji Daniela Naborowskiego — 85

Poezja Wacława Potockiego — 88

Wizerunek sarmaty w Pamiętnikach Jana Chryzostoma Paska — 91
 Podsumowania z dopowiedzeniami historycznymi — 95

OŚWIECENIE — 97

Ustalenia wstępne — 97
 Oświeceniowy klasycyzm — twórczość Ignacego Krasickiego — 101
 Sentymentalizm epoki oświecenia — 112
 Rokoko — 116
 Podsumowania z dopowiedzeniami historycznymi — 118

ROMANTYZM — 122

Ustalenia wstępne — 122
 Gatunki romantyczne jako wyraz światopoglądu epoki.
 Przemodelowania gatunków — oda — 124
Ballady i romanse i *Dziady* wileńsko-kowieńskie
 — manifest nowej estetyki — 128
 Sonet — 135
 Hymn — przemodelowany — 142
 Romantyczna epopeja — 145
 Nowe gatunki romantyczne. Powieść poetycka — 152
 Adam Mickiewicz *Dziadów* cz. III — 158
 Konstrukcja głównego bohatera — 165
 Odesłanie do powstania listopadowego — 167
 Polska Wienkelriedem narodów w miejsce
 Polski Mesjasza narodów — 170
 Historiozoficzne rozważania w *Nie-boskiej komedii*
 Zygmunta Krasińskiego — 172
 Beniowski Juliusza Słowackiego jako poemat dygresyjny — 179
 Na granicy epok — poezja Cypriana Kamila Norwida — 184
 Podsumowania z dopowiedzeniami — 190

POZYTYWIZM — 195

Ogólny zarys epoki — 195
 Utwór z tezą — 199
 Kroniki tygodniowe Bolesława Prusa
 — satyra w służbie pozytywistycznej dydaktyki — 204
 Wielka proza realistyczna — 207

Pozytywistyczne gry z romantyczną miłością w *Nad Niemnem*
E. Orzeszkowej i *Lalce* B. Prusa — 207

Romantyczne gry w historycznej powieści

Henryka Sienkiewicza — 213

Romantyczna poetyka liryki epoki pozytywizmu — 220

Rodzaj podsumowania z dopowiedzeniem — 224

MŁODA POLSKA — 228

Ogólny zarys epoki — 228

Młoda Polska jako synteza literackich dokonań XIX wieku — 233

Poezja — 233

Bolesław Leśmian i Leopold Staff

— młodopolskie zjawiska i poeci XX wieku — 246

Poezja Bolesława Leśmiana — 247

Poezja Leopolda Staffa — 250

Modernizm w prozie przełomu XIX i XX wieku — 255

Chłopi Władysława Reymonta

— przykład powieści modernistycznej — 256

Młodopolska polemika z romantyczną

i pozytywistyczną mitologią — 262

Ludzie bezdomni — powieść modernistyczna — 267

Twórczość Stanisława Wyspiańskiego

w nurcie literatury zaangażowanej — 270

Rodzaj podsumowania z dopowiedzeniem — 279

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE — 282

Ogólny zarys epoki — 282

Skamandryckie boje o nowy typ poezji — 284

Radykalizm wystąpień Awangardy Krakowskiej — 293

Postawy katastroficzne w poezji lat trzydziestych — 300

Główne zjawiska prozy dwudziestolecia. Na granicy epok — 303

Realizm — 310

Psychologizm — 314

Groteska — 318

Rodzaj podsumowania z dopowiedzeniem — 322

OKRES WOJNY I OKUPACJI — 328

Wiadomości wstępne — 328

- Poezja pokolenia "Apokalipsy spełnionej" — 332
- Nurt ocalający w poezji czasu wojny — 340
- Wojenna poezja tęsknoty za krajem — 344
- Rodzaj podsumowania z dopowiedzeniem — 348

LITERATURA PO DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ — 351

- Rozliczenia z wojenną przeszłością — poetycki rozrachunek
ze słowem Tadeusz Różewicz i Niepokój — 355
- Świat łagrów i łagrów — 361
- Obóz koncentracyjny — fabryka śmierci
Medaliony Zofii Nałkowskiej — 361
- Obóz koncentracyjny — miejsce przymusowej wegetacji,
czyli o człowieku zlagrowanym;
Tadeusz Borowski *Pożegnanie z Marią* — 365
- Heroiczna próba ratowania człowieczeństwa,
czyli *Inny świat* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego — 371
- Socrealizm w literaturze — 376
- Przemiany poetyki awangardowej: od Andrzeja Bursy... — 383
...do Mirona Białoszewskiego — 387
- Lingwiści roku 1968-1970 Stanisław Barańczak — 393
- Uwikłani w historię, czyli o literaturze faktu — 401
- Pamięć i czas — bohaterowie prozy lat osiemdziesiątych — 408
- Poezja Zbigniewa Herberta — 417
- Poezja Wisławy Szymborskiej — 423
- Zamiast podsumowania — 434